

Zasady efektywnego partnerstwa

Nawiązanie partnerskiej współpracy i jej utrzymanie wymaga nie tylko wiedzy, czasu i chęci do działania, ale także ustalenia i respektowania przez partnerów kilku zasad, bez których planowane partnerstwo szkół nie funkcjonuje efektywnie. Spośród nich kluczowe dla obu stron są cztery: zasada **równości**, **trwałości**, **obustronnego zaangażowania** oraz **wspólnej edukacji**. Wprawdzie samo ich przestrzeganie może nie zapewnić sukcesu, do którego koniecznych jest wiele innych czynników (np. zasoby, dobra komunikacja i inne), ale bez ich poszanowania partnerstwo jest właściwie niemożliwe.

1. ZASADA RÓWNOŚCI – oznacza przede wszystkim równość partnerów wobec siebie. W sytuacji, gdy mogą istnieć duże różnice w dostępności zasobów, możliwościach czy warunkach życia, pojęcie równości należy rozumieć jako jednakowe prawa w relacjach między partnerami.

Żadna szkoła nie jest ważniejsza, nikt nie jest podporządkowany, cele i oczekiwania obu szkół są realizowane w równym stopniu, nie ma większej władzy, ani praw. Każda ze stron może liczyć na wzajemne poszanowanie i docenienie wkładu we wspólne działania, a wkład ten uważany jest za istotną część dorobku. Zasada równości wyraża także obustronny szacunek dla światopoglądu, historii, kultury i tradycji partnera.

2. ZASADA TRWAŁOŚCI – oznacza, że **współpraca i jej efekty powinny pozostać na długo po formalnym ustaniu partnerstwa**. Odnosi się do całości partnerstwa i przejawia w różnych jego aspektach: w planowaniu, działaniach, efektach, komunikacji i budowaniu więzi. Szczególnie ważne jest

osiągnięcie trwałości efektów dydaktycznych i wychowawczych w postaci zmiany postaw i działanie, wynikające z tych zmian, angażowanie we współpracę coraz większej liczby uczniów i nauczycieli w kolejnych rocznikach, a w perspektywie włączenie również osób spoza szkoły – rodziców, sąsiadów, a nawet władz samorządowych. Dla trwałości partnerstwa duże znaczenie ma także zapewnienie zasobów na pełny czas trwania współpracy i umiejętne planowanie ich wykorzystywania. Jeśli w momencie nawiązania partnerstwa szkoły nie dysponują środkami zapewniającymi trwałe realizowanie zamierzeń, to konieczne jest podjęcie wspólnych ustaleń, które pozwolą na utrzymanie współpracy oraz porozumienie dotyczące sposobu jej zakończenia.

3. ZASADA OBUSTRONNEGO ZAANGAŻOWANIA – oznacza, że **obaj partnerzy powinni w równym stopniu angażować w partnerstwo swój czas, umiejętności, zapal i inne zasoby**. Zasada wiąże się bezpośrednio z zasadą trwałości partnerstwa, bowiem od chęci, kreatywności i wkładu we wspólne działania zależy utrzymanie współpracy. Obustronne zaangażowanie nie oznacza, że każdy z partnerów ma zrobić dokładnie to samo lub tyle samo. Jednakże należy oczekiwać, że uczniowie i nauczyciele każdej z partnerskich szkół będą wносить swój możliwie duży udział w realizację wspólnie określonych celów. Każdy z nich robi to na miarę swoich możliwości i z uwzględnieniem ewentualnych ograniczeń, ale żadna ze stron nie będzie uchylała się od realizacji zadań, nie będzie dominowała w ich wykonywaniu ani przejmowała zadań partnera.

Podział zadań, zakres udziału w nich i stopień zaangażowania w różne działania partnerskie następuje na drodze wspólnych

ustaleń. Każda ze stron powinna wnieść coś do partnerstwa, a korzyści obopólne oraz indywidualne pozwalają na utrzymanie zaangażowania. Jest to możliwe w sytuacji, gdy partnerzy postrzegają swoją rolę jako realizację wspólnych celów i uważają je także za własne.

4. ZASADA WSPÓLNEJ EDUKACJI – oznacza, że **podstawowym celem partnerstwa jest edukacja**. Jest to podstawa współpracy uczniów, nauczycieli, dyrekcji szkół partnerskich, mieszkańców miejscowości, w których położone są współpracujące ze sobą placówki, a także innych podmiotów, jeśli przewiduje to wymaga tego projekt partnerski.

Wspólna edukacja rozumiana jest jako praca nad zdobywaniem wiedzy i doświadczeń, rozwiązywaniem zagadnień naukowych, wykonywaniem badań i eksperymentów.

Realizacja wspólnych projektów jest świetną okazją do poszerzania własnej wiedzy i umiejętności oraz do dzielenia się nimi. Partnerzy wspierają się i pomagają sobie wzajemnie w rozwoju, realizując edukacyjne cele partnerstwa. Przy tej sposobności uczą się nie tylko razem i od siebie, ale także o sobie. Jest to przekaz tym bardziej wartościowy, że „z pierwszej ręki”, przekazywany bez nacisku, wolny od stereotypów i pozbawiony cenzury.

W realizacji partnerstwa z pewnością może pojawić się jeszcze wiele innych, ważnych zasad. Ich uzgodnienie może pomóc naszemu partnerstwu działać bardziej efektywnie. Zasady przedstawione powyżej są jednak kluczowe dla powodzenia każdego partnerstwa niezależnie od jego tematu.

Dla powodzenia współpracy ważne jest, aby każda ze stron była w stanie zaakceptować uzgodnione reguły i respektowała je przez cały czas trwania współpracy.

[pytanie]

Zastanów się, co zrobić, aby uczniowie przestrzegali ustalonych zasad partnerstwa ze szkołą z Południa.

Co trzeba wziąć pod uwagę, tworząc kolejne reguły współpracy?